

اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری
استان اردبیل

سیزدهمین همایش ملی علوم و مهندسی آبخیزداری ایران
و سومین همایش ملی میانت از منابع طبیعی و محیط زیست
10 و 11 مهرماه 1397، دانشگاه محقق اردبیلی

بررسی ترکیبات تشکیل دهنده اسانس گونه های مختلف آویشن

(*Thymus*) در استان اردبیل

علی صمدزاده^{1*}، بهکام قریب²، قوطازپور جعفر مغانلو²، علی شیرین زاده میرک² و علی حسینی فر²

1- مسئول مکاتبات، کارشناس ارشد بخش تحقیقات جنگل ها و مراتع، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران رایانامه: (samadzadehali92@gmail.co m)

2- کارشناس، بخش تحقیقات جنگل ها و مراتع، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران

چکیده

به منظور بررسی فیتوشیمیایی اسانس در طی سالهای 1388، 1389 و 1390، 69 اکشن از گونه های مختلف آویشن، کاشته شده در مزرعه تحقیقاتی سامیان وابسته به مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل در زمان 50 درصد گلدهی جمع آوری شدند. گیاهان جمع آوری شده پس از انتقال به آزمایشگاه درسایه خشک شده و آسیاب شدند. استخراج اسانس از تمامی اکشن ها به روش تقطیر با آب و توسط دستگاه کلونجر طرح فارماکوپه بریتانیا برای مدت سه سال انجام گرفت. اسانس های بدست آمده مربوط به سال 1388 با استفاده از دستگاه های گاز کروماتوگرافی GC و گاز کروماتوگرافی متصل به طیف سنجی جرمی GC/MS آنالیز ترکیب های شیمیایی آنها شناسایی شدند. در طی سال 1388 بیشترین ترکیب تیمول مربوط به اکشن های 74، 70 و 53 یعنی *Th.fedchenkoi*، *Th.kotschyanus* و *Th.pubescens* به ترتیب با 63/24، 63/06 و 62/5 درصد، بیشترین ترکیب کارواکرول مربوط به اکشن های 37، 71 و 3 یعنی *Th.migricus*، *Th.vulgaris* و *Th.kotschyanus* به ترتیب با 94/79، 62/49 و 87/48 درصد و بیشترین ترکیب ژرانیول با 17/72، 89/61 و 2/52 درصد به ترتیب مربوط به اکشن های 47، 55 و 45 یعنی هیبرید *Th.kotschyanus*Th.pubescens* بودند. *Th.lancifolius* و *Th.pubescens*

کلمات کلیدی: اکشن، اسانس، تیمول، کارواکرول، ژرانیول، استان اردبیل